

Svenska Vykortsföreningens Nyhetsbrev

Nyhetsbrev nr 1 Januari 2018 ([\$Datum])

Hej [\$Fornamn]!

Välkommen till nyheter och vykortsbulletiner från Svenska Vykortsföreningen!

Innehåll

- Vid randen till ett nytt år
- Kort-nytt nr 1/2018
- Fröken Friman går igen
- Aktuella mässor och aktiviteter
- Om nyhetsbrevet

Vid randen till ett nytt år

(Troligen) medskick till SÖNDAGS-NISSE:s nyårsnummer 1901-02. Signerat OA (i kronan), Oskar Andersson.

H.H.* eller F.F.**

För att parafasera OA: Ett riktigt Gott Nytt År tillönskas alla vykortsintresserade och i synnerhet våra medlemmar – återhälsning mottages endast i form av insättning av 150 kr för medlemskap i Svenska Vykortsföreningen 2018 på vårt plusgiro 467 48 88-5. Glöm inte namn, adress och mejl!! 😊

I sista ögonblicket lyckades vi hitta en lösning för att få med inbetalningskort i vårt nya tidningsformat så att ett sådant kom med i Kort-nyttets sista nummer.

Lucia, jul och nyårs-kort finns i alla smaker! Särskilda konstnärer och stilar, med topografisk vinkling, fotografiska etcetera - ett antal lär synas på vår facebook-sida managerad av Ann-Britt Torsek, Lena Länta och undertecknad.

Aktuella mässor och aktiviteter

Svenska vykortsföreningens aktiviteter

Årsmöte Svenska Vykortsföreningen Lördagen den 17 mars kl. 13
Höganäsgatan 6 B, Uppsala
Sedvanliga årsmötesförhandlingar, föredrag och förplägnad.
Anmälan senast 10 mars till [Benny Kullinger](#), 0705-55 39 50.

Ni kan redan nu boka in Vykortets dag 2018, Uppsala:
Lördagen den 24 mars 2018, 10-16, Vaksalaskolans matsal.
Arrangör: Svenska Vykortsföreningen, boka bord hos mässgeneral: [Christer Ögren](#), telefon 0291-21156.

Närmare uppgifter om mässor hittar ni på vår hemsida www.samlavykort.se.
Vill ni se era egna evenemang där så hör av er till info@samlavykort.se!

Fröken Friman flyger igen

Expediering hos affärsföretaget Svenska hem. Foto 1906. Vykort i A6-format utgivet av Handels avd. 20 – 60 år.

Fröken Friman hade sin fjärde (och enligt SVT sista) återkomst på juldagen 2017.

Säsong 2016 kompletterades med en mycket sevärd dokumentär som tyvärr kanske blev mest ihågkommen för grälet om att serien inte gav credit till flera av de historiker som ansåg sig stå bakom innehållet. Rekommenderas för uppletning på SVTPLAY om ni missat den!

Anna Whitlock. Foto av hovfotografen Julius Grape. Ur en serie vykort med kulturpersonligheter utgiven 1908-09.

Där lärde vi oss att kvinnan som inspirerat till fröken Friman i serien var Anna Whitlock. Till skillnad mot fröken Friman i TV-serien hade fröken Whitlock en mycket mer omfattande gärning än bara Svenska hem.

Hon var ordförande i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt (LKPR) från dess tillkomst 1903 till 1907, och ännu en gång mellan 1911 och 1912. Hon var intensivt engagerad i Föreningen för socialt arbete, i Frisinnade kvinnor och det liberala partiet.

Men framförallt var hon en förgrundsfigur i svenskt skolväsende när hon startade och drev det som så småningom blev den Whitlockska samskolan.

Stockholm, Whitlockska Skolan.

1913 flyttade skolan in i det nybyggda skolhuset på Eriksbergsgatan 8A efter arkitektfirman Hagström & Ekmans ritningar. Vykort utgivet av SVENSKA LITOGRAFISKA AB STOCKHOLM.

Skolans radikala pedagogik införde självstyrande elevråd, religionsfrihet, koncentrationsläsning, fria ämnesval, både pojkar och flickor praktiserade sysslöjd och träslöjd och hemkunskap och sexualundervisning. Undrar just om det var elevråd eller sexualundervisning som var mest revolutionärt?

I skolans lokaler hölls också många av LKPRs möten inklusive årsmöten i hörsalen.

Den fjärde säsongen av fröken Friman lyfter bland annat fram motsättningen mellan kvinnliga rösträttsrörelsen och fackföreningsrörelsen.

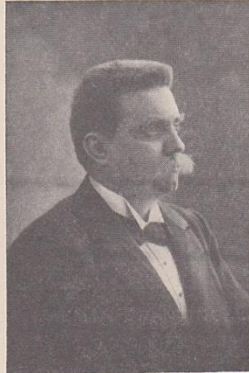
RÖSTRÄTTENS FÖRKÄMPAR.

AUG. PALM

KATA DALSTRÖM.

HJALMAR BRANTING.

HINKE BERGEGREN.

HERM. LINDQVIST.

RÖSTRÄTTENS FÖRKÄMPAR: August Palm, Kata Dalström, Hinke Bergegren, Herman Lindqvist och Hjalmar Branting. Vykort med odelad adressida utan utgivare angiven.

Det fanns en gammal motsättning mellan rösträttsrörelsen i allmänhet, efter sekelskiftet den socialdemokratiska rösträttsrörelsen och den kvinnliga rösträttsrörelsen. Partiledaren Branting och LO-chefen och riksdagsmannen Herman Lindqvist drev linjen att männen måste få allmän rösträtt först, en linje som även demagogen Kata Dalström rättade sig efter. Detta stod i stark kontrast mot förhållandena i Finland, där kvinnorna tog ställning i kampen mot förryskningen och som belöning blev bland de första i världen som fick kvinnlig rösträtt 1906 och norska som arrangerade en egen omröstning om unionsupplösningen 1905 och därefter fick fullständig rösträtt 1913.

August Palm gjorde sin stora insats i partiets ungdom, efter sekelskiftet saknade han inflytande i partiet och ägnade sig åt egna tidningsprojekt utan större framgång.

Hinke Bergegren (som jag gärna vill tro själv skrivit "helsning från Hinken" på kortet ovan) kom i rampljuset 1908. Hans följare "unghinkarna", ungsocialisterna Algot Rosberg, Anton Nilson och Alfred Stern ställde till med Amaltheadådet, ett terrordåd mot strejkbrytares skepp i Malmö hamn med 23 skadade och en död. Året efter, 1909, försökte en annan ungsocialist, Hjalmar Wång, mörda tsaren Nikolaj II vid hans besök i Stockholm. Tsaren kom han aldrig åt, men den ståtligt uniformsprydda chefen för kustartilleriet, generalmajor Beckman fick sätta livet till. Branting såg till att Hinke blev utesluten ur partiet 1908 varefter han höll sig på vänsterkanten.

Kommunalarbetarestrejken i Malmö 1908. (Renhållningsverket) De frivilliges frukostrast.

Kommunalarbetarstrejken i Malmö 1908. (Renhållningsverket). De frivilligas frukostrast. Foto: Axel Sjöberg.

Att LO lämnade kvinnorna bakom sig betydde inte att stridsämnen saknades. 1908 organiserades en kommunalarbetarstrejk i Malmö. Tro inte att den välklädda skaran är de strejkande!

Stadsfullmäktige svarade med en "välfärdskommission" som uppmanade frivilliga att rycka in för att upprätthålla den kommunala serviceverksamheten. Under parollen "samling vid soptunnor och latrinburkar" värvades grevar, baroner, direktörer samt officerare från Kronprinsens Husarregemente. Det är dessa vi ser på vykortet.

Stadens avlöningsnämnd och kommunalarbetarnas fackföreningar hade nämligen slutit avtal med bestämmelsen "vid stadens arbeten får blockad, strejk eller lockout, vare sig öppen eller hemlig, icke under några förhållanden äga rum".

Då över 900 kommunalarbetare vid Malmö gas-, elektricitets- och renhållningsverk, hamn och slakthus den 7 augusti gick ut i en solidaritetsstrejk med de 20 hamnarbetare som avskedats efter stuveriarbetarstrejken i hamnen tolkade avlöningsnämnden det som avtalsbrott. Inte heller LO godkände strejken.

Den 1 oktober avblåstes strejken. Arbetarna hade förlorat. Tretton familjer, totalt 94 personer vräktes från renhållningsverkets bostäder. 300 förblev avskedade. Året efter var det dags för nästa kraftmätning - Storstrejken 1909 - nu med Herman Lindqvist som strejkgeneral. Det blev ännu ett nederlag för den svenska fackföreningsrörelsen.

du ska snart få bröd

Hära syster Edla du behöver
inte vara orolig längre för det
har kommit till hus i Stockholm.
Vi glämdes
att spicka svar i tisdags & vi märkte gott i bra

VINTERFISKE I STOCKHOLM. Utgivet av Carl Nilssons Ljustrycksanstalt.

Idag är vi stolta över Stockholms vatten och ser det som ett idylliskt inslag med rader av fiskande utmed centrala stadens kajer och broar.

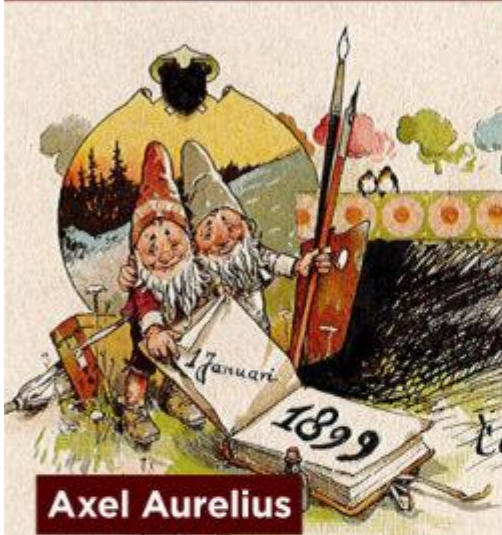
Fotona med fiskare från början av 1900-talet kan ha en mera sinister bakgrund. För strejkande, satta i blockad eller avskedade under arbetsstrider kan detta varit enda möjligheten att få mat på bordet.

Kort-nytt nr 1/2018

Nº 4
2017

Kort-nytt

Tidningen för alla vykortssamlare i hela Norden

Axel Aurelius

Finland 100 år

Ett vykort berättar

Spel och dobbel

Ingen framsida från 2018 än: det här var 2017/4!

Årets första nummer av fyra har deadline den 1 februari för annonser, artiklar, kommentarer, recensioner och hejarop.

För artiklar, tips, aktiviteter med mera, kontakta vår redaktör och ordförande [Benny Kullinger](#).

För annonser, kontakta vår annonschef [Arne Sandström](#), .

Själv skriver jag på en krönika där jag slagits av hur många av de händelser och personer som definierar vår världsbild med jubileum 2018. Här inbegriper jag Bernadotte-dynastins tillträde och Jöns Jacob Berzelius tabell över atomvikter 1818.

50 år senare avskaffas prygelstraff i Sverige. Det första järnverket med martinprocessen byggs som blir dominerande för den svenska järnexporten. Döda djur och sopor får inte längre kastas på gatorna i Sveriges städer. Skrivmaskinen

uppfanns och den första kvinnorrörelsen grundas i Schweiz. I Japan avskaffas Shogunatet och öppnar riket. Japansk konst sveper över västvärlden och får ett avgörande inflytande på både impressionism och art nouveau.

Skrivmaskinstillverkning på ett vykort skickat 96 år efter uppfinnandet 1868. Från FACIT-HALDAs fabrik i Svängsta. 1993 slutade tillverkningen.

För 100 år sen blev det vapenstillstånd i "The Great War", kriget som skulle avsluta alla krig men istället sår draksådd till ett större. Den nya nationen Finland störs in i ett inbördeskrig vars sår ännu inte är läkta.

I Sverige fullföljer statsminister Nils Edén och Hjalmar Branting parlamentarismens genombrott året innan med beslut om allmän och lika rösträtt för alla svenska medborgare – även om kvinnorna får vänta på grundlagsändringar till 1921. Spanska sjukan grasserar med upp till 100 miljoner döda, den pest som skördat flest liv i mänsklighetens historia.

Femtio år tillbaka minns nog många av läsarna. Vietnamkriget, 68-rörelsen, enkammarriksdagen beslutas, Prag våren och den följande invasionen. Martin Luther King och Robert Kennedy mördas och Nixon väljs till president. Studentexamen med examinatore avskaffas.

Nog skall detta räcka till mitt vanliga format med 10 vykort och 10 000 tecken! Problemet är som vanligt att vraka!

Om tiden räcker till och artikeln står sig i konkurrensen om plats i tidningen kommer också en uppföljare på artikeln om Nationalföreningen mot Tuberkulos vykortsserie från 1905.

Den första artikeln i Kort-nytt 2017/4 fokuserade på de för mig tidigare okända konstnärerna bakom de pampiga kungaporträtten och de 11 korten med signaturerna J.J-n. och R.W-g. som säkert gjorde grovjobbet att framställa serien med den bästa tekniken Sverige vid tillfället kunde åstadkomma, så flyttas intresset i den andra artikeln till ett tätt gäng i och runt kungafamiljen som var drivande i Nationalföreningen och i att ge ut och formge vykortet.

2018
JAN

7

MÄSSA
Vykortsbörsen

ÖPPETTIDER, ARRANGÖR
Kl 13-15 Café Gränden, Fatburs Kvarngata 4, vid
Södra Station Stockholm

FEB	3	Frimärks- och vykortsmässa, Göteborg	Kl 10-15 Dalheimers Hus, Slottsskogsgatan 12 Arrangör: Eva och Göran Fredriksson
	4	Vykortsbörsen	Kl 13-15 Café Gränden, Fatburs Kvarngata 4, vid Södra Station Stockholm
	3-4	Uppsala Antik- och Samlarmässa	Kl 10-16 Fyrishov, multihallarna, Idrottsgatan 2 Arr: Knivstamässor
	17	Södertörns vykort- och frimärksmässa	Kl 10-16 Runstensskolan, Runstensvägen 9, Haninge Arrangör: Södertörns Vykortsförening
	24	Vykorts- och frimärksmässa	Kl 10-15 Gökstensskolan, Gökstensgatan, Torshälla Arrangörer: Eskilstuna vykortsförening och Torshälla Frimärksklubb
MAR	3	Samlarmässa, Falköping	Folkets park, Trinnöjegatan, Falköping Arrangör: Floby Filatelistförening
	4	Malmö vykortsmässa	Limhamns Folkets Hus, Linnégatan 61 Arrangör: Nova, Samlarföreningen Vykortet Malmö och Malmö Filatelistförening
	4	Vykortsbörsen	Kl 13-15 Café Gränden, Fatburs Kvarngata 4, vid Södra Station Stockholm
	10	Samlarmarknad, Näsbyark	Näsbyark Centrum, Eskadervägen 5, Arrangör: Norrorts Frimärksförening
	17	Årsmöte Svenska Vykortsföreningen	Kl. 13, Höganäsgatan 6 B, Uppsala Sedvanliga årsmötesförhandlingar, föredrag och förplägnad. Anmälan senast 10 mars till Benny Kullinger , 0705-55 39 50
	24	Vykortets dag, Uppsala	Vykortsmässa, kafé, utställning m.m. Kl 10-16 Vaksalaskolans matsal Arrangör: Svenska Vykortsföreningen
	31	Samlarträff, Forssa, Finland	Frimärken, vykort m.m. Kl. 9–15, Järjestöjentalo, Kuhalankatu 17, Forssa Arr: Forssan Filatelisthory

[Svenska vykortsföreningens aktiviteter](#)

Årsmöte Svenska Vykortsföreningen Lördagen den 17 mars kl. 13
Höganäsgatan 6 B, Uppsala
Sedvanliga årsmötesförhandlingar, föredrag och förplägnad.
Anmälan senast 10 mars till [Benny Kullinger](#), 0705-55 39 50.

Ni kan redan nu boka in Vykortets dag 2018, Uppsala:
Lördagen den 24 mars 2018, 10-16, Vaksalaskolans matsal.
Arrangör: Svenska Vykortsföreningen, boka bord hos mässgeneral: [Christer Ögren](#), telefon 0291-21156.

Närmare uppgifter om mässor hittar ni på vår hemsida www.samlavykort.se.
Vill ni se era egna evenemang där så hör av er till info@samlavykort.se!

Om nyhetsbrevet

Kort-nytt nyhetsbrev är ett organ för Svenska Vykortsföreningen, en ideell förening med övergripande syfte att främja intresset för vykort.

Du har fått nyhetsbrevet för att du är medlem eller för att du varit i kontakt med föreningens styrelse om information eller tex handlat med vykort.

Vi skickar också till företrädare i för andra vykorts- och filatelistföreningar.

Vi är föreningsmedlemmar i Sveriges Filatelist-Förbund

Bästa hälsningar

Thorbjörn Persson
Marknadsansvarig i styrelsen för Svenska Vykortsföreningen.
Ryavägen 96, 191 63 Sollentuna
mobil: 0733-131220

Svenska vykortsföreningens Facebook-sida www.Facebook.com/Samlavykort
Hemsida: www.samlavykort.se

Svenska Vykortsföreningen

Vill du inte ta emot några fler nyhetsbrev så kan du [avregistrera dig här](#). Vill du ändra din e-postadress kan du [klicka här](#).